

Evidenčný list pamätihodnosti mesta Bratislavy

BA - VIII. – A.42

Mesto: Bratislava

Mestská časť: Bratislava – **Ružinov**

Adresa: **Cesta na Senec**

Adresa popisom: v areáli kúpaliska Zlaté piesky

Typ pamätihodnosti: kategória 1A – hmotné nehnuteľné

Názov pamätihodnosti: **Pomník leteckej havárie na Zlatých pieskoch**

Číslo v zozname MČ: nie je evidované

Foto:

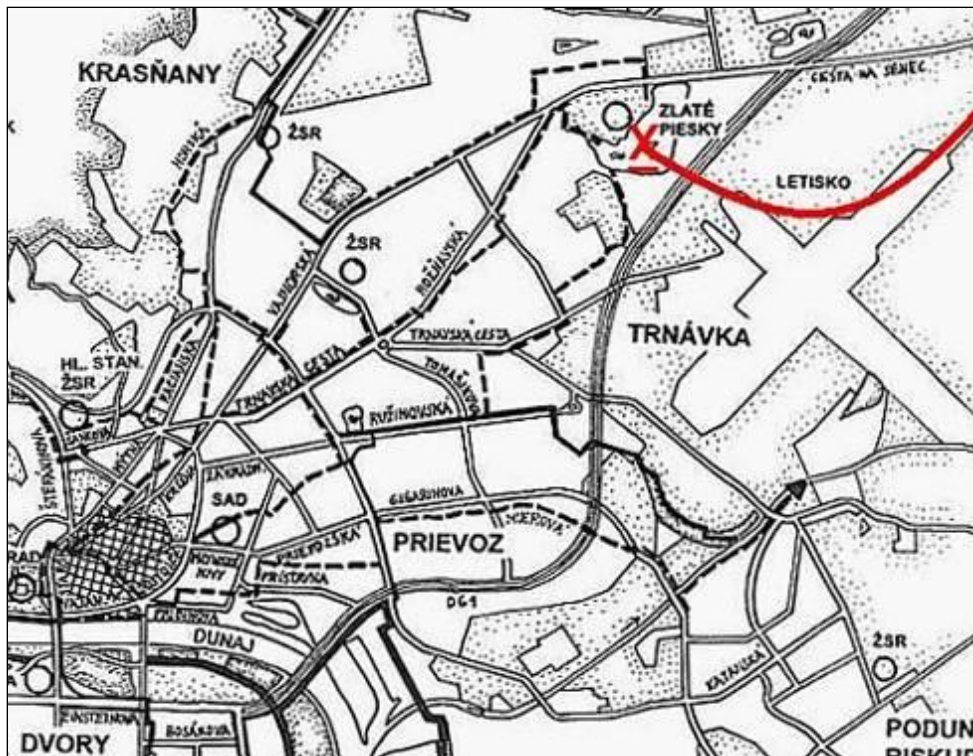
pamätníčka udalostí pri slávnostnom odhalení pomníka

Popis:

Dňa 19.08.2015 bol v areáli kúpaliska Zlaté piesky odhalený malý pomník, pripomínajúci obeť leteckej havárie zo dňa 28.07.1976 ,pri ktorej zahynulo 76 ľudí. Pamätník je vyhotovený z dvoch druhov kameňa, tmavosivá kamenná doska, na povrchu mierne zvlnená, pripomína hladinu jazera, je v strede akcentovaná bledosivou doskou vybrúsenou do tvaru krídla lietadla. Po stranách kamennej tabule je vytesaný text. Autorom pomníka je Roller a Valček , ktorí ho vyhotovili v r. 2014.

Lietadlo Iljušin Il-18B lietalo na pravidelnej linke Praha –Bratislava, vzlietlo v Prahe o 8.52. V 9.35. posádka nadviazala spojenie s riadiacou vežou v Bratislave a dostala povolenie pristáť na dráhu 22. Pri priblížení pri rýchlosti 290 km/h boli vysunuté klapky, lietadlo sa nachádzalo nad zostupujúcou osou. Potom boli motory číslo 2 a 3 uvedené do záporného ťahu v snahe znížiť výšku letu. Posádka se rozhodla priblíženie zopakovať, lietadlo pokračovalo v lete vo veľmi malej výške (asi 40 m), malo stúpať a točiť doľava. V zápornom režime zostal len motor č. 3, vrtule motoru č. 4, sa automaticky zastavili. Lietadlo sa prudko stočilo doprava, piloti sa pokúsili spustiť motor č. 4, čo len zvýšilo odpor na pravom krídle. Podvozok sa zasunul, lietadlo sa stočilo vpravo, bol opakovaný pokyn točiť doľava, lietadlo len tesne minulo riadiacu vežu, preletelo areál letiska a pri veľkom náklone vpravo spadlo o 9,37 do jazera Zlaté piesky. Po troch hodinách sa trosky lietadla potopili na dno jazera. Zahynulo 70 cestujúcich a 6 z 9 členov posádky. Vyprošťovací vojenský tank najprv vytiahol časť trupu od krídel dozadu. Vyproštenie všetkých trosiek trvalo 8 dní. Ako príčina boli stanovené problémy s motormi č. 3 a 4 a následná chybná reakcia posádky. Nažive zostali piati cestujúci, z toho štyria Pražania a istý Francúz.

Hoci čas už mnohé rany zahojil, na obeť nešťastia dodnes spomínajú ich príbuzní či blízki. O udalosti sa nakrútilo niekoľko dokumentárnych filmov, stále žijú pamätníci, ktorí sa zúčastnili na prísne utajovaných záchranárskych prácach. Na Zlatých pieskoch sa totiž ešte ani nasledujúcu sezónu nedalo kúpať a verejnosť sem mala zakázaný prístup. Občas sa tragédia spomenie v iných súvislostiach, napríklad bratislavský spevák Pavol Hammel sa v niektorých rozhovoroch zmienil, že iba náhodou nebol pasažierom tragického letu, zaspal na letisku.

Literatúra a pramene:

<http://www.planes.cz/cs/clanky/2/>

Mapový podklad použitý z Geoinformačného portálu hl. mesta SR Bratislavy

Spracoval:

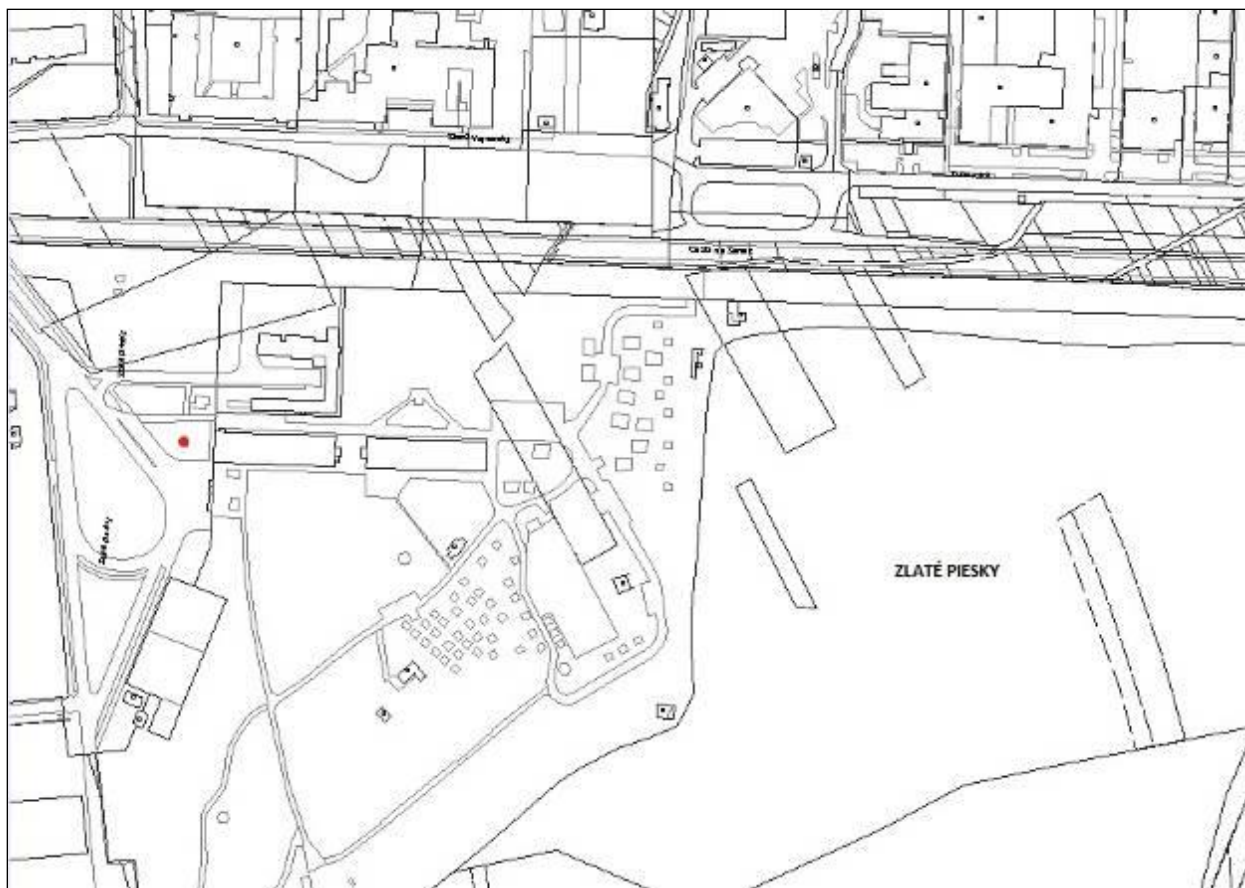
PhDr. Jana Hamšíková

Autor fotodokumentácie:

PhDr. Jana Hamšíková

Dátum spracovania:

august 2015

Mapový podklad použitý z Geoinformačného portálu hl. mesta SR Bratislavy